

November 2023

En værdig sidste tid - støtte til en frivillig indsats i et samarbejde med de palliative teams i regionerne

"Pårørende fortæller, at nogle af de dystre tanker er lettet, og det kan mærkes i flere dage efter, at den syge har et lysere sind", palliationsfrivillig

Røde Kors driver et pilotprojekt i Region Syd, hvor frivillige er tilknyttet de palliative teams på regionens hospitaler, så uhelbredeligt syge med et spinkelt netværk og deres eventuelle pårørende har mulighed for at få støtte, medmenneskelig omsorg og aflastning fra en frivillig i den sidste periode af deres liv. Formålet er at højne den syge og pårørendes livskvalitet, forebygge indlæggelser og aflaste de fagprofessionelle for omsorgsopgaver, de ikke kan/skal imødekomme.

Projektet er skalerbart, og det er derfor muligt at kopiere erfaringerne fra Region Syd til de øvrige regioner.

Røde Kors' palliationsprojekt er i tråd med både sundhedspolitiske og internationale anbefalinger, der samstemmende anerkender de frivillige som værdifulde supplerende ressourcer i palliationen - og udgør en opfølgning på Danske Regioners positionspapir for udvikling af den palliative indsats, hvor det anbefales, at "styrke brugen af frivillige, der kan bidrage med tryghed og omsorg for uhelbredeligt syge og aflastning af pårørende" (Danske Regioner 2020).

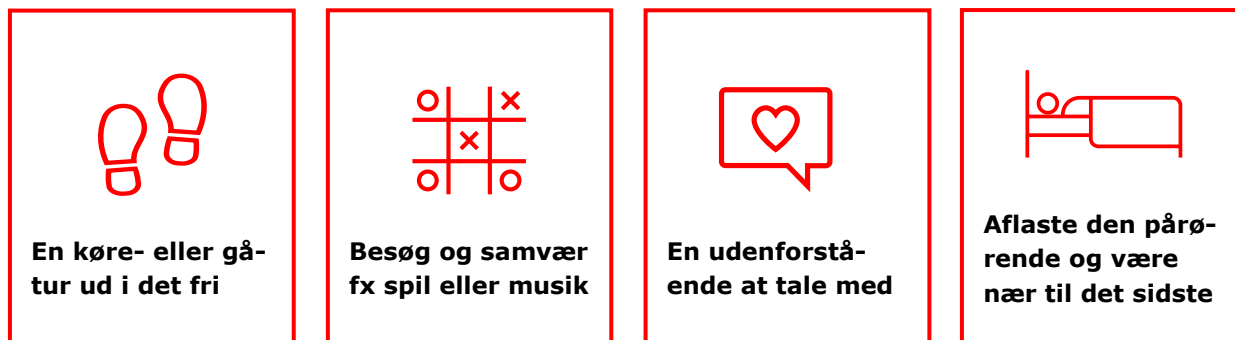
Hvem og hvordan hjælper vi?

"Vi kunne forlade hjemmet med den vished, at hvis der skete noget, så var der nogen, der kunne tage hånd om det", pårørende som har modtaget aflastning af palliationsfrivillig

Når man er uhelbredeligt syg og ser døden i øjnene med de følelser og eksistentielle overvejelser, det kan fremkalde, er tilværelsen ofte præget af isolation og afmagt. Nogle mennesker har intet eller et skrøbeligt netværk, og det kan i den sidste tid af livet gøre den sociale og psykologiske ensomhed voldsom. Samtidig er de syges pårørende ofte under stort praktisk og følelsesmæssigt pres og har brug for aflastning.

Målgruppen er derfor både patienter, som er tilknyttet et palliativt team på et af regionens hospitaler (de kan enten bo hjemme eller være indlagt på en palliativ afdeling) og deres pårørende.

Selve indsatsen tager udgangspunkt i den syges ønsker og behov, og kan fx bestå af:

Organisatorisk samspil mellem Røde Kors og regionerne

"Jeg oplever, at det giver patienten noget livsglæde, at der kommer nogen i hjemmet. Specielt for de patienter, som føler sig ensomme". Socialrådgiver, Sygehus Sønderjylland

Projektet er organiseret som et tæt samspil mellem ansatte og frivillige. De palliative teams vil i det daglige have kontakt med en frivillig aktivitetsleder, som koordinerer et korps af palliationsfrivillige i de enkelte sygehuses optageområde, og som matcher patienter og pårørende med de rette frivillige. Indsatsen er af medmenneskelig karakter og alle faglige opgaver varetages udelukkende af de fagprofessionelle.

Hvad siger erfaringerne og forskningen?

"Vi fik kaffe og kage, snakkede om løst og fast, vi grinede og han sagde at det var dejligt at lave fis og ballade", palliationsfrivillig om besøg hos en syg, hvor det går den "forkerte" vej

Vi hører fra personale og pårørende, at de syge oplever at få et "frirum", hvor der både kan tales om det, der er vanskeligt at tale med de nærmeste om, men også fokuseres på andet end sygdom. Et sammenligneligt dansk studie fra 2022 viser, at der hvor professionelle er pressede på øgede krav og på tid, kan frivilliges sociale omsorgsaktiviteter udgøre et modsvar, der bidrager med tid til fællesskab og menneskeligt nærvær (Stølen, s. 85)

En frivillig indsats kan dertil aflaste de pårørende og bidrage til, at de kan magte opgaven og samtidig passe på sig selv. Evalueringen af projekt "Støt den pårørende" fra 2013 viser, at 91% af pårørende til syge, som fik frivillig aflastning i form af hjælp i hjemmet, oplevede at mestre livet som pårørende til en syg bedreⁱ.

Vil du vide mere?

Kontakt projektleder, Laura Linneberg Stubkjær, for at høre mere om indsatsen:

Mail: lastu@rodekors.dk

Mobil: 2420 1124

ⁱ s. 81, Frivillighed i palliation – Kvalitative studier af muligheder og udfordringer knyttet til frivilliges arbejde og samarbejde i den afsluttende del af livet hos borgere i eget hjem og på plejehjem, [phd_KMSS_e_pdf.pdf \(aau.dk\)](#), 2022, Karen Marie Sangild Stølen

ⁱⁱ S. 101, Evalueringsrapport, Pårørende til alvorligt syge – de alvorligt syges vigtigste ressource, Janni Poort, 2013